

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΔΥΣΗΣ Ι

Ενότητα #6: Λατινικά

Απολογία ενός εθνικού υπέρ της παραδοσιακής
θρησκείας

Νικόλαος Καραπιδάκης
Τμήμα Ιστορίας

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Απολογία ενός εθνικού υπέρ της παραδοσιακής θρησκείας

Ο Minucius Felix ήταν ένας χριστιανός «απολογητικός» συγγραφέας και έγραψε στις αρχές του Γ' αιώνα. Στο έργο του «Οκτάβιος» (Octavius) συζητά έναν χριστιανό με έναν εθνικό. Στο παρακάτω απόσπασμα ο εθνικός υπερασπίζει την αρχαία θρησκεία.

Intende templis ac delubris deorum, quibus Romana civitas et protegitur et ornatur : magis sunt augusta numinibus incolis, prasentibus inquilinis quam cultu, insignibus et numeribus opulenta. Inde adeo pleni deo¹ vates futura praecerpunt, dant cautelam periculis, morbis medellam, spem afflictis, opem miseris, solacium calamitatibus, laboribus levamentum. Etiam per quietem deos videmus, audimus, agnoscimus, quos impie per diem negamus, nolumus², pejeramus.

Itaque, cum omnium gentium de dis³ immortalibus, quamvis incerta sit vel ratio vel origo, maneat tamen firma consensus, neminem fero tanta audacia tamque irreligiosa prudentia tumescentem qui hanc religionem tam vetustam, tam utilem, tam salubrem dissolvere aut infirmare nitatur.

1. Οι Αρχαίοι πίστευαν ότι οι θεοί μιλούσαν με το στόμα των μάντεων.
2. Nolumus, από το nolo, σημαίνει εδώ «απορρίπτουμε».
3. dis = συντετμημένη μορφή του deis (deus)

Λεξιλόγιο

Intendo, is, tendi, tentum, ere : κατευθύνω || + δοτ. Προσέχω, στρέφω την προσοχή μου.

Delubrum, i, ουδ. : βωμός, θυσιαστήριο

Numen, is, ουδ. : δύναμη μιας θεότητας, θεότητα.

Augustus, a, um : σεβαστός

Inquilinus, i, αρσεν. : ο θαμώνας, αυτός που συχνάζει σ' ένα μέρος

Cultus, us, αρσεν. : διακόσμηση, διάκοσμος

Insigne, is ουδ. : το σημείο, το διακριτικό

Opulentus, a, um : πλούσιος, άφθονος

Adeo, επιρρ. : τόσο μάλιστα, σε τέτοιο βαθμό, + ut: τόσο... που || inde adeo : επιπλέον

Praecero, is, psi, ptum, ere : συλλέγω πρόωρα || προλαμβάνω || futura: προβλέπω

Cautella, ae, θηλ. : προφύλαξη, dare cautellam: προφυλάσσω

Periculum, i, ουδ. : κίνδυνος

Morbus, i, αρσεν. : αρρώστεια

Spes, ei, θηλ. : ελπίδα

Affligo, is, flixi, ctum, ere : καταπονημένος, θλιμμένος

Plenus, a, um + γεν. και αφαιρετ. : πλήρης, γεμάτος.

Medella, ae, θηλ. : φάρμακο

Ops, is, θηλ. : βοήθεια. Στον πληθ. αριθμό opes, um : δύναμη, πλούτος

Solacium, ii, ουδ. : παρηγορία

Calamitas, atis, θηλ. : καταστροφή

Levamentum, i, ουδ. : ανακούφιση, ανάπαυση

Agnosco, is, agnovi, agnitum, ere, : αναγνωρίζω, παραδέχομαι

Impie, επιρρ. : ασεβώς

Pejoro, as, avi, atum, are : βλαστημώ

Ratio, onis, θηλ. : λόγος, λογισμός, λογική || αιτία, κίνητρο|| υπολογισμός, σύστημα, μέθοδος|| λογική εξήγηση

Consensio, onis, θηλ. : συμφωνία, παραδοχή

Tumescio, is, tumui, tumescere : φουσκώνω, πρήζω, πρήζομαι

Salubris, e : υγιής, σωτήριος

Dissolvo, is, solvi, solutum, ere : διαλύω, αποσυνθέτω

Infirmo, as, avi, atum, are : αδυνατίζω, καταστρέφω

Nitor, eris, nisus sum, niti : προσπαθώ || + αφαιρ. : στηρίζομαι || + απαρεμφ. : προαπαθώ να...

Μετάφραση

Δες τους ναούς και τους βωμούς με τους οποίους και προστατεύεται και κοσμείται η Ρωμαϊκή πολιτεία: είναι αξιοσέβαστοι για τους κατοίκους, τους παρευρισκόμενους, όσους συνηθίζουν να τους επισκέπτονται, μάλλον για τη θεϊκή δύναμη παρά για τη διακόσμηση, τα στολίδια, τον πλούτο. Οι μάντις, επιπλέον, που

έχουν το θεό μέσα τους, προβλέπουν εκεί τα μελλούμενα, προφυλάσσουν από τους κινδύνους, γιατρεύουν από τις αρρώστειες, δίνουν ελπίδες στους θλιμένους, βοήθεια στους εξαθλιωμένους, παρηγορούν από τις καταστροφές, ανακουφίζουν από τους κόπους. Προς τους θεούς κοιτάζουμε για τη ψυχική μας ηρεμία, αυτούς ακούμε, αυτούς αναγνωρίζουμε, αυτούς που ασεβώς αρνούμαστε κάθε μέρα, που απορρίπτουμε, που βλαστημούμε.

Γι' αυτό λοιπόν, όσο κι αν είναι αβέβαιο για όλους τους λαούς το γιατί και το από που της θρησκείας, ας παραμείνει τουλάχιστον μια σταθερή παραδοχή· κανέναν δεν μπορώ να θεωρήσω φουσκωμένο με τόσο θράσος και τόση ασεβή σοφία, που να θέλει να διαλύσει και να καταστρέψει αυτή την αρχαία θρησκεία, την τόσο χρήσιμη, την τόσο σωτήρια.